

La mare de totes les bodes

La boda que se celebra aquest dissabte dia 22 a la catedral de l'Almudena de Madrid entre Letizia Ortiz i el príncep Felip està batent tots els rècords d'entusiasme desmesurat. De fet, hi ha mitjans europeus que la qualifiquen de "boda del segle", per damunt de la de Carles i Diana de Gal·les. Òbviament, ho fan també la immensa majoria a l'estat espanyol, considerant-la "la notícia de l'any", per damunt de l'horror dels atemptats de l'11-M. En les pàgines següents intentem aclarir els engranatges que posen en marxa aquest fenomen social, al mateix temps que desvelem aspectes poc coneguts al voltant de la núvia més famosa del moment. A més, una panoràmica de les finances del rei i un reportatge sobre tots aquells Borbons que no han regnat.

Obsessió reial

Les xifres de l'enllaç entre una jove de classe mitjana i el príncep d'Espanya són de vertigen: 1.400 convidats, més de 5.000 periodistes i una audiència televisiva de 1.000 milions d'espectadors. Les bodes reials interclassistes s'han convertit en els grans 'reality show' de la nostra era. I amb una missió: fixar una monarquia eterna en la ment dels televidents.

Finimem, la idea d'una Espanya solidificada a través de la monarquia arriba al cim el 22 de maig. Evidentment, el cim tindrà lloc a Madrid, a la catedral de l'Almudena, després que les infantes s'hagen casat a Sevilla i Barcelona. Cent anys després de la boda d'Alfons XIII amb Victòria Eugènia, el seu besnét Felip es casa en la mateixa ciutat i es tanca el cercle.

Hi haurà 10.000 membres de les forces de seguretat vigilant l'enllaç. Més de 5.000 periodistes de 34 països cobriran l'acte. 1.000 milions de persones presenciaran a la boda per televisió. Un nombre de públic sense calcular ho llegiran als diaris i a les revistes del cor del planeta sencer. Els carrers que recorrerà la comitiva nupcial seran decorats amb 150.000 plantes, 1,2 milions de clavells, tulipes i roses. Hi haurà bombetes de llum amb una potència conjunta de 500.000 watts. Entre les 1.400 persones convidades, es trobaran, com a mínim, trenta caps d'estat i representants de quaranta cases reials. El banquet se celebrarà al pati del Príncep del Palau Reial. Es tracta d'un espai de 2.500 metres quadrats habilitat per al moment. Hi haurà 130 taules. Serà la Boda Total.

Els mitjans s'encarregaran de fer arribar a tothom les màximes interioritats permeses d'aquesta cerimònia. Gràcies a les càmeres, tot l'assumpte serà una mica com si cadascun dels espectadors tinguera accés a una porció de glòria del banquet. I els càmeres pagaran per això: fins a 42.000 euros per balcons que donen a un pas de l'Almudena, i no menys de 2.000 per situar-se en fines-

tes que tinguen una visibilitat raonable.

Diners inexcusables, perquè aquesta és una voluntat –la d'assistir al banquet– que batega a foc en l'inconscient col·lectiu de la majoria de contribuents. I les càmeres, la cobertura, la devoció de la infinita majoria dels qui retransmetran la boda, ajudarà, al seu torn, a fer que els ciutadans es pensin que, d'alguna manera, ells estan ficats dins del conte de fades que feliçment paguen amb els seus impostos.

Més enllà de Diana. Com en el cas del príncep Carles i Lady Di, el de Hakon de Noruega i la pintoresca Mette-Marit, o el de Guillem d'Holanda i l'argentina Mxima Zorreguieta, l'acostament sentimental de la més alta noblesa a capes socials allunyades d'aquesta ha causat expectació i la fascinació en el públic dels respectius països. El cas de Rainier i l'actriu Grace Kelly va servir de precedent, tot i que era només un primer estadi en aquest procés: unia la noblesa a un món plebeu, però de *glamour*. Carles d'Anglaterra, en canvi, va transgredir aquesta frontera, ja que Diana, tot i tenir ascendents nobles, era una jove quotidiana, tan allunyada de les característiques d'una estrella de Hollywood com ho estava de les d'una dona principesca.

Ara bé, el fracàs matrimonial de Carles i Diana va paraitzar completament els impulsos matrimonials transgressors de la resta dels prínceps europeus. Curiosament, després de la boda de Carles d'Anglaterra, gradualment, un rere l'altre, els joves prínceps hereus havien apostat per casar-se per amor en comp-

La model Eva Sannum va ser molt criticada pels mitjans de comunicació. Amb Letizia, la Casa Reial no ho ha permès. Per evitar-ho va fer oficial la relació de manera inapel·lable.

te d'emparentar-se amb altres cases reials. Però amb el desastre d'aquest enllaç, cap casa reial volia trobar-se en una situació semblant a la dels escàndols de tota mena que enfangaven la casa britànica. Els prínceps europeus no tornaren als vells costums dels matrimonis estrictes de conveniència, però també és cert que durant uns anys deixaren de casar-se per no temptar la sort, ja que entenien que l'esposa del príncep Carles havia estat a punt d'ensorrar la monarquia del Regne Unit. La mort de Diana a la fi de la dècada dels noranta, la seua santificació mediàtica i el retorn a una relativa imatge de serenitat de la casa de Windsor va donar forces a la resta de prínceps europeus per tornar a casar-se amb gent "normal".

El príncep Felip, com tothom deu recordar, ho va intentar diverses vegades, amb dones com ara Isabel Sartorius o Eva Sannum, que reberen tot tipus d'atacs mediàtics. A la fi de l'any passat

l'hereu espanyol va imposar, en canvi, Letizia Ortiz a la seua pròpia família. I quan la Casa Reial va fer pública la relació i es va dedicar a controlar el flux d'informació que arribava als mitjans i a establir acords amb les grans corporacions mediàtiques, va quedar avortada la possibilitat d'atac directe generalitzat (no és el mateix tractar de *petardada* un embolic del príncep que fer-ho amb la

futura reina). Hi ha, però, l'excepció del cronista reial i columnista d'*El Mundo* Jaime Peñafiel –amb qui EL TEMPS no ha pogut contactar, perquè es trobava a Dinamarca–, que critica obertament l'elecció del príncep.

Efecte Ventafocs. Així, la immensa majoria dels periodistes ha transmès al públic una voluntat de respecte a la unió. Respecte que, a mesura que s'ha acostat la data de la cerimònia, s'ha convertit en una mena d'eufòria generalitzada, com si es tractara d'un antídote per contrarestar l'horror del record de l'11-M o el contacte directe amb les aberracions que arriben de l'Iraq.

No obstant això, una radiografia sociològica del fenomen, efectuada a la Universitat Carlos III de Madrid, mostra algunes causes concretes que expliquen aquest entusiasme. La primera indica que tota l'eufòria reflecteix el mite d'allò que els sociòlegs anomenen

La separació dels prínceps Carles i Diana ha condicionat els matrimonis d'altres hereus

Diana Spencer, que va morir l'any 1997, va convertir el somni de la monarquia anglesa en un malson d'escàndol. Als prínceps hereus europeus sempre els ha fet por caure en els mateixos errors que Carles d'Anglaterra. Grace Kelly i Rainier, els prínceps de Mònaco, van ser la sensació del seu temps. Es convertiren en tot allò que la ciutadania volia ser, i transmetien una imatge tan humana com sofisticada. A sota, Màxima Zorregueta i Guillem d'Holanda, que també va ser una parella que va trencar motlles per la diferència d'estaments socials. Les relacions entre prínceps es basen avui en l'amor per guanyar-se la identificació amb el poble.

EFE / EL TEMPS

“mobilitat ascendent vertiginosa”, també conegut com “l'efecte Ventafocs”. És a dir, la confirmació que qualsevol persona pot arribar a qualsevol cosa, per molt elevada que siga.

La segona, que la boda és protagonitzada per una dona que, com moltes altres, ja s'havia fet una carrera pròpia amb les pròpies mans abans de conèi-

**Divorciada,
treballadora,
discreta... és fàcil
identificar-se
amb Letizia**

rer el nuvi, i que, a més, és seriosa, discreta i treballadora. No és ni molt guapa ni molt lletja, no li fa por el risc i està divorciada. Això facilita, sens dubte, la identificació real i bastant generalitzada amb un o altre aspecte protagonista. Perquè la fa humana, comuna, una dona possible, un punt a favor que mai no va tenir Lady Di i que tampoc no té Mette-Marit. En tercer lloc, l'anàlisi de la Universitat Carlos III destaca que molts pares poden sentir també una identificació amb el mateix rei Joan Carles, que assisteix a l'emancipació del fill quan aquest ja té 36 anys, una edat de certa maduresa que coincideix amb la tendència natural entre els homes joves d'avui.

Tot això acostava els ciutadans a la idea que la monarquia continuarà transmetent sensació de proximitat, sensatesa, estabilitat. Perquè, si bé la por de molts monàrquics sempre s'ha concretat en el que succeirà després de la desaparició de Joan Carles I, l'aposta clara que la família reial ha fet per una nora “humana” i “del carrer” com és Letizia escampa molts d'aquests temors. Segons el veterà i reconegut periodista Carles Sentís, autor del llibre *Seis generaciones de borbones y un cronista* (Destino), “la família reial actual viu com una família burgesa, i això li ha permès la identificació amb el poble, perquè les monarquies han d'adaptar-se als temps, si volen sobreviure”. Per això Sentís rememora que Alfons XII, en el seu moment, ja va dir: “Jo sóc liberal, com el meu temps.” El periodista considera, així, que el matrimoni per amor “avui és més efectiu per a les monarquies modernes que el matrimoni d'estat, ja que ara té més garanties de pervivència”.

Per aquest motiu hi ha molts cronistes que interpreten que Letizia serà “una reina del seu temps”. I sona l'eco de les paraules que, temps enrere, va escriure en un text periodístic el columnista Francesc-Marc Álvaro. Deia així: “[Avui] qualsevol sobirà que duga fins al límit allò de ser ‘molt del seu temps’ corre el seriós perill de proclamar la República.”

Joan M. Oleaque